

Beknopt verslag van de commissie Bestuur Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 3 december 2015 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer C. Bijl, de heer B.R. Arends, de heer J. Otter en de heer B.D. Wilms
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	de heer B. Hoeksema (Senioren Belang Noord), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), de heer J. van Wijk (Wakker Emmen), de heer G.P. Rink (PvdA), de heer R. Wanders (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D. van Dijken (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer J.M.F. Hoek (D66) en mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De commissie stelt de agenda ongewijzigd vast.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: stand van zaken CVE/Atalanta

Wethouder Otter vertelt dat met de input van bewoners en provincie hard wordt gewerkt aan het ontwikkelkader van het mensenpark: naar verwachting komt dit nog in december in het college en in januari naar de raad. De parkeervoorziening Klokkenslag is in gebruik. Aan de aanpassing Vreding, het parkeerterrein Schapenveenweg, het transferium en dynamisch verkeerssysteem zijn druk in uitvoering: al deze projecten moeten vóór de opening van Wildlands (25 maart) operationeel zijn.

Wethouder Wilms meldt dat de theaterbouw nog steeds conform planning loopt; het groene dak wordt op dit moment geplaatst. De werken aan de Hondsrugweg (kruisingen Ermerweg en Van Schaikweg, ontsluiting P-Zuid en vervanging riool Ermerweg) zijn gestart door lokale aannemer De Roo. Het verkeerskundig onderzoek inclusief de effecten van de 1.000 extra parkeerplaatsen aan de Schapenveenweg is op de detailuitwerking na gereed. Eventuele gevolgen voor lopende verkeersmaatregelen zullen B&W aan de raad rapporteren, er volgt t.z.t. hoe dan ook een presentatie.

Wethouder Arends ontvangt binnenkort de derde kwartaalrapportage van ABC Nova; na de reactie van DPE komt deze in januari in het college. B&W zijn geïnformeerd over de surséance van betaling van Jora Vision (uitvoerder thematisering Wildlands) en het conflict met Volker Wessels. Dit betreft de inrichting van winkels en restaurants, niet DPE-opdrachten zelf en de gemeente staat erbuiten. 31 van de 35 door Jora Vision ingehuurde medewerkers zijn zzp'ers, van wie een groot deel overgenomen is door andere aannemers ter continuering van de werkzaamheden. DPE denkt dat dit veel extra besommeringen met zich meebrengt; de oplevering van Wildlands lijkt niet in gevaar.

3. Presentatie: Riscomanagement

Mevrouw Regtop (gemeente Emmen) houdt een presentatie over het risicomanagement.

ChristenUnie vraagt of het risicobeleidsplan inmiddels voor alle afdelingen af is. Elk risico is goed in beeld, maar geldt dat ook voor vervolgrisico's – zeker bij de majeure risico's?

Mevrouw Regtop bevestigt dat alle afdelingsbeleidsplannen klaar zijn. Het antwoord op de spin-offrisico's zal zij laten uitzoeken.

4. Spreekrecht

Mevrouw Posthumus (manager Geopark Hondsrug) meldt de bijzondere mijlpaal van de toegekende UNESCO-status van het park, een van de 120 wereldwijd. Sinds 2010 is het Geopark in ontwikkeling via expeditiepoorten, tentoonstellingen en hotspots. In september jl. is de uitbreiding van de parkgrenzen naar Haren en Groningen (Grote Markt) goedgekeurd; men werkt nu aan de inhaalslag aldaar. De Hondsrug bezit een unieke geologie met rijke archeologie, landschappen en dorpsstructuren. Het Geopark werkt aan het masterplan tot 2025, probeert van ondernemers ambassadeurs te maken en hoopt op doorlopende steun van de gemeente die men tot nu toe zeer waardeert.

CDA feliciteert mevrouw Posthumus met de bereikte UNESCO-status.

De heer Hornis verbaasde zich over de discussie in de oktobercommissie over de Verordening Winkeltijden: waarom nemen CDA en ChristenUnie religie als leidraad in plaats van de winkeliers? De heer Hornis ziet de door de gemeente opgedragen sluiting van bouwmarkten op de industrieterreinen als zeer onpraktisch en als ongelijke behandeling richting de winkeliers in het centrum. Hij roept bij een herziening van de verordening op tot gelijkstelling in de openingstijden voor heel Emmen: ondernemers kunnen heel goed zelf bepalen wanneer ze rust nemen of opengaan: dit doet ook recht aan de wettelijke scheiding van kerk en staat.

5. Rondvraag

VVD weet dat 31 december de termijn voor het inmiddels failliete werkgelegenheidsproject Green Whale Logistics afloopt. Volgens de media zijn de toegezegde banen nooit waargemaakt. In hoeverre houdt de gemeente als subsidiënt de vinger aan de pols?

Wethouder Arends verwijst naar de commissie Samenleving van 1 december, toen op advies van het presidium dezelfde vragen zijn beantwoord.

VVD heeft dat bericht niet gehad. Zij informeert of er meer van dergelijke subsidieprojecten zijn en wanneer zijn de rapportages over de realisering van dit soort banen te verwachten.

Volgens **wethouder Arends** is Green Whale inderdaad regelmatig gemonitord; hij zal laten navragen of er soortgelijke werkgelegenheidsprojecten spelen op dit moment.

CDA memoreert zijn vragen in juni over de geschiktheid van de nieuwbouwlocatie van AOC Terra. B&W werken mee aan dit initiatief; het CDA is benieuwd naar de locatieonderzoeken

Wethouder Otter zegt dat AOC Terra de opdrachtgever is: deze meldt dat de onderzoeken nog lopen. Het plan van eisen is al wel bekend, rond de zomer 2016 volgt het definitieve ontwerp. B&W vinden dit geen verkeerde locatie maar wacht eerst de onderzoeken af.

CDA hoort steeds vaker over overlast met illegaal vuurwerk, onlangs nog in Angelslo. Het aantal slachtoffers en schadegevallen neemt elk jaar toe. Is er extra aandacht hiervoor?

Burgemeester Bijl heeft geen informatie over toenemende vuurwerkoverlast. Wel is er al enkele jaren speciale aandacht voor het afsteken ervan buiten de toegestane tijden en illegaal vuurwerk. De politie reageert aan de hand van binnenkomende klachten en surveilleert extra in deze periode.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Besluit begrotingswijzigingen 2015-8

Eerste termijn

D66 vraagt naar het (raads)besluit waar de hele achtervang Atalanta ad 1,6 miljoen op is gebaseerd. Is na deze uitname van 2 miljoen het weerstandsvermogen nog steeds voldoende?

Reactie college

Wethouder Otter antwoordt dat deze, net als de overige, wijzigingen teruggrijpt op eerdere raadsbesluiten. Een specifiek antwoord op deze vraag volgt per mail. De weerstandscapaciteit is ook dan nog steeds voldoende daar dergelijke ontwikkelingen al zijn meegenomen in de reserveprognose. De overalltrend duidt overigens op een toename: naast BAR, VAR en WAR in dit besluit zijn er namelijk ook toenemende reserves, o.a. de Reserve Sociaal Domein.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7B. Belastingverordeningen en -tarieven 2016 en verordening sporttarieven 2016

Wethouder Otter meldt dat de forse, recent bekend geworden waardecorrectie (besluitpunt 5) ertoe leidt dat jaarlijks 154.000 euro minder is door te belasten aan de gemeentecomplexen. B&W heeft opgedragen tot onderzoek o.a. naar de interne control en de effecten op de waardering; de uitkomsten volgen t.z.t. Het rijbewijstarief is € 38,99, maar wordt waarschijnlijk € 38,95.

Eerste termijn

D66 mist parkeerterrein Schapenveenweg op het kaartje. Is er over de reclamebelasting nog contact geweest met de ondernemers uit de Kolhoopstraat, die recentelijk inspraken in deze commissie?

LEF! oppert de OZB per object te belasten, daar sommige juridische bedrijfsstructuren nu erg onpraktisch uitpakken, o.a. bij maatschappen.

ChristenUnie is benieuwd of en wanneer een B&W-reactie is te verwachten op het voorstel van de fractie om de grote hoeveelheid stukken te beteugelen.

Wakker Emmen is in het belang van de burgers tevreden dat de tarieven van de OZB, sport, begrafenissen en parkeren gelijkblijven en hoopt op medewerking van andere partijen om de woonlasten in deze gemeente tot de laagste in het land te laten behoren.

Reactie college

Wethouder Otter laat terrein Schapenveenweg alsnog opnemen in het bedoelde kaartje. De overleggen met Vlinderstad – het laatste was nog deze week – leidden nog niet tot wijzigingen in de reclamebelasting; de aandacht blijft bij B&W en Vlinderstad neemt contact op met de winkeliers van de Kolhoopstraat. De vraag van LEF! wordt schriftelijk beantwoord. De heer Otter heeft het voorstel van de ChristenUnie doorgespeeld naar de afdeling, maar dit lijkt niet echt bruikbaar. Als voorstander van compactheid wil de wethouder dit nog eens persoonlijk met de ambtenaren en wellicht de ChristenUnie bespreken.

ChristenUnie vindt dit een goed idee en wacht de uitnodiging van de wethouder af.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7C. Bestuursrapportage 2015-II

Wethouder Otter noemt na de forse correctie in Berap-I de wederom forse tegenvaller in de vergunningleges, door allerlei oorzaken in de grote projecten. De inschatting van deze opbrengsten lijkt te vragen om meer en een wellicht meerjarig maatwerk om de fluctuaties beter op te vangen. De last van 4 ton vanuit de OZB-deal uit 2013-2014 met de wooncorporaties staat nu pas in de boeken vanwege de nadere uitwerking van deze afspraken; deze vergde meer tijd dan verwacht.

Eerste termijn

PvdA valt op dat het stoplichtenmodel niet altijd gekwantificeerd wordt in de toelichting, bijv. bij de verkeersveiligheid bij scholen. De VVE-plekken voor peuters met taalachterstand zijn uitgebreid

naar 900, maar ondanks een bezetting van 60% is de indicator 'groen'. Hoe kan dit? De integrale kindcentra staan on hold, maar de bestaande kinderopvangorganisaties worden nog heel beperkt ingeschakeld bij VVE-kinderen, doorverwijzingen blijven uit en er is 'gedwongen onderaannemerschap' bij Tinten. Blijft er wel voldoende divers aanbod over om te kiezen? De toelichting op de forse bewindvoeringskosten is te summier: graag uitgebreider in de Jaarrekening plus oplossingsrichting. De post inhuur derden is terug op het niveau van 2010 toen de PvdA hierover al aan de bel trok. Extra taken en de andere interne werkwijze worden als verklaring gegeven: graag een uitleg. Leidt de inhuur derden via de flexibele schil tot overschrijding van de totale personeelslasten? Legesopbrengsten mogen niet beïnvloedbaar zijn, maar de PvdA wijst erop dat de fluctuaties ook aan de kostenkant spelen: zij rekent daarom bij toekomstige leges op meer tegenvallers.

CDA concludeert bij het tekort ad 650.000 euro in de afvalverwerking dat de gemeente nog steeds te weinig aan bronscheiding doet: dus graag vaart maken met de uitrol van kunststofafvalcontainers met betere voorlichting en deelname van het nieuwe leerwerkbedrijf. De volgende voortgangspunten krijgen onterecht de indicatie 'groen': a) bevordering overheidsparticipatie ondanks de tegenvallende budgetdoorzet naar de EOP's; b) huiselijk geweld met liefst 532 incidenten en c) extra investering jeugdhulp ondanks dat hier meer tijd voor nodig. Graag meer uitleg over de 4,2 miljoen minder Wmo-lasten gezien de ontwikkelingen in de aanbieders van schoonmaakondersteuning. De plus van 7 ton op treasury lijkt op voorzichtig begroten, maar is hoe dan ook te laat gemeld. Vergeleken met andere grote noordelijke gemeenten ontvangt Emmen per inwoner netto 500 euro minder algemene uitkering. Over alle inwoners omgeslagen is dit bedrag astronomisch: daarom roept het CDA opnieuw op het onevenwichtige verdeelmodel nog eens in de VNG aan te kaarten.

D66 verzoekt de doelen verder SMART te maken: het bevordert de beoordeling van de Beraps. Mooi dat alle doelgroepkinderen gebruikmaken van het aanbod extra taalontwikkeling.

Volgens **PvdA** is dit beslag slechts 60% (900 van de 1.500 plaatsen) op blz. 17.

D66 leest op blz. 16, bij de 3^e indicator dat alle kinderen van het VVE-aanbod gebruik maken.

PvdA wacht de reactie van het college af.

D66 ziet dat de ambitie 350 minder uitkeringsgerechtigden niet wordt gehaald, wel 250; hoe verhoudt zich dit tot de recente presentatie waarin extra uitstroom werd genoemd? O.a. bij de 3D's is extra inhuur derden begrijpelijk, maar op enig moment moet die kennis toch in de organisatie aanwezig zijn. Welke concrete maatregelen nemen B&W om de 11 miljoen inhuur terug te dringen?

Ook **DOP** is heel nieuwsgierig naar de B&W-reactie op de CDA-vraag over de Wmo-lasten.

LEF! ziet dat de gemeente al jaren moeizaam en te instrumenteel werkt aan grotere klantgerichtheid via INK-invoering en meerdere cultuurwijzigingen. De fractie dreigt moedeloos te worden van deze toch basale problemen en vraagt zich af in hoeverre de ambtelijke organisatie professioneel werkt. Hoe zit het met de interne samenwerking en afstemming ten behoeve van adequate werkprocessen?

ChristenUnie leest dat de terug te vragen btw op 1,3 miljoen wordt geschat; anderzijds is dit al ingeboekt in het raadsbesluit. Maar dat mag toch pas bij feitelijk effectuering? Opvallend zijn meerdere 'verkeerslichten' met kleurinflatie; dit is bij CVE beter op orde. Daar deze Berap gebaseerd is op de voornemens in de Begroting 2016 om de cijfers SMART'er te maken, is het logisch dat dit nu nog niet is doorgevoerd in het stoplichtenmodel. Het zaakgericht werken lijkt dogmatisch te werken, wat ten koste lijkt te gaan van de flexibiliteit van de organisatie: zo komen binnenkomende Wmo-telefoontjes pas een week later bij het Werkplein terecht.

GroenLinks sluit zich aan bij de geuite zorgen over de Wmo. Zeker gezien de berichten over problemen bij PGB-jeugdhulp blijft aandacht geboden. Burgemeesters van grote gemeenten trekken met reële argumenten aan de bel over regulering van de hennepsteelt: alle reden voor Emmen zich hierbij aan te sluiten. De Berap meldt dat de nieuwbouw AOC Terra op schema ligt en geen aandacht behoeft, terwijl de locatieonderzoeken nog lopen.

Senioren Belang Noord sluit zich aan bij de oproepen over bronscheiding van kunststofafval, de Wmo/PGB-problematiek en de bewindvoeringskosten. Complimenten voor de leesbaarheid van de Berap. Prima dat meer inwoners de digitale kanalen moeten gebruiken, maar welke speciale voorzieningen treft men voor senioren? SBN staat vierkant achter handhaving van de brandweezorg. Daar in oktober al vuurwerkoverlast was in Emmermeer, lijkt dit juist toe te nemen. Ook geparkeerde auto's op grasvelden zorgen voor veel overlast: graag meer controle. Is er iets te doen aan de verkeersonveilige chaos rond de Groen van Prinsterer- en andere scholen? Wanneer is de cultuurhistorische waardenkaart te verwachten? Op de beoogde Noordeind-locatie van AOC Terra spelen ook problemen rond de riolering richting Oranjekanaal plus een complexe grondpositie in combinatie met de dikke veenlaag: graag een toelichting. De Berap steunt expliciet het idee om mensen op allerlei niveaus te laten sporten. Wordt dit niet gehonoreerd, dan overweegt SBN de motie 'Senioren sportmedewerkers' opnieuw in te dienen. Hoever is de invulling van het Full Colour Festival? Graag in het sociaal domein nog meer aandacht voor basiszorg op wijk- en dorpsniveau: prima dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven, maar houd de voorzieningen dan wel in stand.

Wakker Emmen ergert zich vooral aan parkeren op trottoirs, waar ouderen meer last van hebben.

Senioren Belang Noord dankt Wakker Emmen voor deze terechte aanvulling. Is, gelet op de problemen in de huishoudelijke hulp, een tegemoetkoming te geven uit de Reserve Sociaal Domein?

Reactie college

Wethouder Otter beaamt dat dit stoplichtenmodel soms wat subjectief is, al bevat het wel meer indicatoren dan voorheen; voor de Begroting 2017 gelden nieuwe kritische prestatie-indicatoren met meetbare grondslag. B&W nodigen de raad uit met voorstellen voor relevante indicatoren te komen. De forse toename van inhuur derden (net als vorig jaar) klopt: zeker bij de Jaarrekening komen B&W met een uitgebreide (dekkings)analyse. Oorzaken zijn de flexibele schil, invulling van de drie D's en de tijdelijke overbrugging naar vacatureruimte.

PvdA stelt dat die factoren nu juist niet tot uitzetting van personeelslasten mogen leiden.

Wethouder Otter gaat ervan uit dat de extra inhuur binnen de budgetten plaatsvond.

D66 vraagt hoe deze aanhoudende forse kostenstijgingen in de toekomst beperkt worden.

Wethouder Otter meldt dat die analyse vorig jaar al gemaakt is. De aanhoudende stijging vraagt zeker om extra analyse; de genoemde aspecten worden meegenomen. Eigenlijk zou alleen nog in Berap I een bijstelling voor o.a. leges mogen zijn, daar in augustus al de Begroting wordt opgesteld met een inschatting van de grote projecten.

PvdA neemt aan dat die adequaat begroot worden en wijst bij leges op de Structuurvisie Windenergie. Nu al zijn die lagere opbrengsten bekend: qua kostenbeheersing kan men hierop sturen.

Wethouder Otter zegt dat grote projecten relatief veel meer bijdragen aan de legesopbrengsten, al is het lastig een exacte relatie te leggen in verband met de grotere inhuur derden. Die fluctuaties zijn wellicht op te vangen in de flexibele schil. In de nieuwe Berap-methode van 2016 zal blijken of bijstelling nog steeds nodig is. Denkelijk wel daar de huidige inkomsten tegenvallen; los van windenergie en de lopende bouwinitiatieven zullen deze in 2017 stijgen. Berap I was te vroeg om uitspraken te doen over de renteontwikkelingen, vandaar de behoudende inschatting. De noodzaak tot een fair verdeelmodel is in VNG- en Drents verband duidelijk aangekaart. De indruk is dat andere gemeenten hier meer last van krijgen dan Emmen, dat hier vele jaren nadelen van

ondervond. De 1,3 miljoen btw-teruggave wordt met goed koopmanschap geadmistreerd; anderzijds baseert het college zich op reële verwachtingen. Ook de accountant laat daarbij het realisatieprincipe een beetje los. Hoe dan ook, bij de Jaarrekening krijgt dit onderwerp extra aandacht.

Burgemeester Bijl streeft ook naar minder dan 532 huiselijk-geweldsincidenten maar weet dat hierop meer dan serieus worden gemonitord inclusief acties: vandaar de groene indicator. Het ‘groen’ bij hennepsteelt slaat op het geformuleerd beleid dat Emmen ongewijzigd uitvoert. De heer Bijl wil als burgemeester principieel geen politiek activist zijn. Landelijk proberen gemeentebestuurders het hennepbeleid te veranderen, maar dit lijkt niet waarschijnlijk gezien de landelijke politieke verhoudingen en de internationale verdragen. Zou dit tóch lukken dan is heeft burgemeester Bijl de intentie om ter ‘compensatie’ de uitvoering bij EMCO te leggen.

Wethouder Wilms vertelt dat in de Berap staat hoe B&W de beleidsdoelen qua verkeersveiligheid rond scholen uitvoeren. Zij werken aan het gerichte educatieprogramma en poogt de erkenning via het Drentse veiligheidslabel te stimuleren, maar de scholen moeten dit wel zelf organiseren. Conform de hoofdlijnennotitie wil het college alle kinderen vanaf 2,5 jaar laten werken aan taalontwikkeling met gratis toegang tot de voorschool. Dat is nog niet gelukt, wel is gewerkt aan de beginfase in de samenwerking scholen-Tinten. Als het onderzoek klaar is, informeren B&W de raad met een brief en waarschijnlijk een informatiebijeenkomst: in 2016 leidt dit tot een uitvoeringsprogramma inclusief budget. Ook de kinderopvangorganisaties werken straks mee, nu ook al via pilots in Weerdinge en Barger-Compascuum. De heer Wilms vindt ook dat de communicatie te laat is opgepakt, vandaar dat de gemeente dat nu zelf doet via een actuele nieuwsbrief. Het college heeft meer vrijheid en minder bureaucratie geschapen in de EOP-budgetten, maar het optimum is nog niet bereikt – een blijvend aandachtspunt. In het actieplan PGB-jeugdhulp wordt gepoogd het herstelwerk adequaat te organiseren om de problematiek vóór eind 2015 goed in beeld te hebben.

Tweede termijn

D66 vindt de groene indicator voorbarig bij taalontwikkeling met als basis sec de toename van 500 naar 900 plekken: deze worden toch lang niet ingevuld? Waarom wil de wethouder niet eerder dan bij de Jaarrekening de inhuur derden analyseren? Graag nog dit jaar uitsluitsel over de oorzaken.

LEF! begrijpt dat op zijn betoog in eerste termijn over de interne organisatie lastig is te reageren bij absentie van wethouder Bos. Hij verzoekt de nieuwe gemeentesecretaris terug te koppelen naar de raad hoe zij de organisatie aantrof en welke ontwikkelkeuzes zij wil maken inclusief ijkpunten.

DOP is benieuwd naar de B&W-reactie op de vraag van LEF! over de Wmo.

CDA betreurt dat het college op twee aangesneden thema’s totaal niet reageert: afvalstoffenheffing versus –inzameling en –verwerking en de Wmo. Zeker over het laatste hadden B&W vragen kunnen verwachten, maar de verantwoordelijke wethouders zijn er niet. Daar zijn goede redenen voor, maar graag had de fractie dat eerder geweten; zij bespreekt dit liever niet als B-stuk in de raad.

PvdA denkt dat de analyse van de bewindvoeringskosten meer duidelijkheid schept in de Jaarrekening. Men herhaalt dat maar 900 van de 1.500 VVE-plaatsen beschikbaar zijn en dan is een groene indicator onterecht. Als die 60% nu risico loopt op ontwikkelingsachterstand, dan was het besluit uit 2013 niet gebaseerd op een sluitende aanpak. Sec pleit de PvdA al jaren voor een kaderstellend personeelsbudget waarbinnen ruimte is voor flexibiliteit, in te vullen met eigen mensen en/of inhuur derden. Het laatste hoeft geen probleem te zijn, mits deze binnen de kaders blijft.

Reactie college

Wethouder Otter gaat het zorgelijke verloop qua inhuur derden niet pas bij de Jaarrekening analyseren: die opdracht staat nu al uit. Voort stelt hij voor de CDA-vragen over de interne organisatie, de Wmo en de afvalcontainers vóór de raad schriftelijk te informeren.

CDA begrijpt dat deze toezegging nu niet anders kan. Maar bij jaarlijkse mijlpalen als Begroting, Kadernota, Jaarrekening en de Beraps, waar het hele gemeentelijke spectrum aan de orde is, is het zeer wenselijk dat het voltallige college aanwezig is conform de uitnodiging. Anders is een gedegen commissiebehandeling niet mogelijk.

Senioren Belang Noord is het daar volledig mee eens. Wel bijzonder dat dit soort vragen zo beantwoord wordt; SBN hoopt dan op een duidelijk antwoord.

DOP oppert agendering van deze Berap voor de raad.

Ook **LEF!** sluit zich aan bij het CDA. Het gaat niet alleen om antwoorden sec, maar ook om goed oordeel van de prestatie-indicatoren als essentieel onderdeel van de p&c-cyclus.

D66 denkt hier net zo over en betuigt zijn steun in dezen.

Voorzitter H.A. Bos ziet dat dit ook voor de andere fracties geldt.

Burgemeester Bijl is het ermee eens om hier een B-stuk voor de raadsvergadering te maken: dan is ook de raad compleet. Hij kan als voorzitter van de raad lastiger de discussie aangaan, maar zal het LEF!-voorstel anders invullen. Voor de komende Beraps lijkt het goed om aanvullende afspraken te maken, want alleen schriftelijke antwoorden doen onvoldoende recht aan de gestelde vragen.

D66 miste de toezegging om al ruim vóór de Jaarrekening inzicht te hebben inzake analyse van en acties op het personeelsbudget in relatie tot inhuur derden.

Wethouder Otter zegt dit toe.

Het pleidooi van **CDA** was juist om agendering van de Berap als B-stuk te voorkomen. In commissies is plek voor een ruimere gedachteswisseling. Al is de raadsagenda vrij leeg, dan nog is dat geen argument om er een B-stuk van te maken. Maar nu het niet anders kan, lijkt het beter de schriftelijke Berap-vragen kort als B-stuk te bespreken in de raad daarna opnieuw in de commissie.

LEF! vraagt of het technisch mogelijk is de schriftelijke antwoorden in de januaricommissie te behandelen. Wel moeten B&W en presidium overleggen over de intenties met de Berap-behandeling.

CDA vindt het gezien de begrotingswijzigingen en de Jaarrekening praktischer, de Berap nog dit jaar te behandelen. Met name het Wmo-verhaal is zeer urgent vanwege de lange wachttijden: als die beantwoording niet heel dramatisch uitvalt is de Berap als A-stuk vast te stellen in de raad. Maar dan wel agendering van de Wmo-problematiek voor de januaricommissie.

Voorzitter H.A. Bos ziet dat het presidium het hele college had uitgenodigd voor deze commissie.

Wethouder Wilms vertelt dat vanwege de onvoldoende score bij de eerste bestandsopname door de Inspectie de hoofdlijnennotitie opgesteld en actie uitgezet is om de VVE-plekken fors uit te breiden. Aan de 500 in het Bestuursakkoord wordt met 900 extra al ruim voldaan; B&W zijn zowel kwantitatief als kwalitatief zeer benieuwd naar de tweede Inspectie-opname.

PvdA wil gezien het belang dat 1% van de peuters risico loopt op ontwikkelachterstand toch een nauwgezet schriftelijk antwoord. Dit is niet conform het raadsbesluit van 2013: de capaciteit is juist uitgebreid vanwege de sluitende aanpak en dan is een bezetting van 60% bevreemdend.

Wethouder Wilms vindt dit een prima suggestie.

Wethouder Arends deelt mee dat een lagere eindstand van 350 uitkeringen ten opzichte van de oorspronkelijke prognose niet reëel is, een daling van 250-300 is wel haalbaar. Deze inschatting is dezelfde als in Berap-I: van de extra daling waar D66 het over heeft is geen sprake.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat met de toezegging van B&W dat alle openstaande vragen vóór de raad van 17 december schriftelijk worden beantwoord. De Wmo-problematiek wordt in de januaricommissie Samenleving besproken en presidium en B&W gaan overleggen over hoe de komende Berap-behandeling adequater kan.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A. Brief college uitvoeringsvarianten Leerwerkbedrijf Zuidoost-Drenthe (op verzoek CDA)

Eerste termijn

CDA vindt de geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden vanzelfsprekend en prima. Waarom is het onderzoek naar arbeidsmatige dagbesteding niet meegenomen in de varianten? *'Het betrekken van Buurtsupport en St. Veiligheidszorg'* is wat vaag. AREA is de grote afwezige in de nieuwe uitvoeringsstructuur: dan is pas écht synergie te behalen. Bij de twee modellen mist de fractie vergaande integratie van activiteiten van Buurtsupport en St. Veiligheidszorg, dus een slag verder dan sec ketenpartner. Boven dit thema hangt nog steeds het formele besluit tot opheffing van de GR naar omzetting in een NV: deze knoop moet nog worden doorgehakt.

VVD benadrukt het belang van intensieve samenwerking. Men is geen voorstander van AREA als ketenpartner, daar die organisatie onderdeel is van een ander verband (o.a. met de gemeente Hogeveen) dan het Leerwerkbedrijf (BOCE). Uit de brief blijkt duidelijk het B&W-standpunt dat in de verkenning geen sprake is van participatievorming van het Leerwerkbedrijf.

Senioren Belang Noord zegt dat de voorkeur lijkt uit te gaan naar variant 3. Men begrijpt de praktische bezwaren van de VVD bij AREA als ketenpartner. SBN kan zich vinden in kleinschaligheid en 'terug naar de burger' als basis. Buurtsupport lijkt meer de rol van Buurtbeheer te krijgen, maar dat functioneert goed: die expertise is dus te vermarkten. Bij variant 3 staat als kans ook de zorgvuldige afvloeiing van boventalligen met kostenbesparing: wat houdt die precies in?

Wakker Emmen wil de knowhow van AREA niet verloren laten gaan en wil ook AREA als ketenpartner in het belang van de brede samenwerking. De fractie staat achter de intentie van het Leerwerkbedrijf maar heeft zorgen over het aantal werkplekken voor de doelgroep. Want ook veel werklozen zonder afstand tot de arbeidsmarkt kunnen een baan vinden: hier kan het Leerwerkbedrijf ten koste van gaan. Succes is slechts mogelijk als bij meer netto werkgelegenheid in de gemeente.

PvdA streeft een maximaal effect na qua terugbrengen naar de arbeidsmarkt c.q. participeren in de samenleving. Hiervoor vraagt de fractie al enkele al jaren om samenwerking tussen de betrokken partijen in back- en frontoffice om de doelgroep goed te kunnen begeleiden. Ook AREA zal een rol spelen via specifieke projecten en combinaties: Wijkwinkel, afvalstromen etc. De oprichting van het Leerwerkbedrijf en de omvorming van de GR kunnen ook separate processen zijn: het zoeken naar de nieuwe structuur mag niet tot inhoudelijke vertraging en samenwerking leiden.

ChristenUnie wil de B&W-brief en CDA-motivatie in elkaars verlengde zien ten behoeve van het ontwikkelproces van een goed gezamenlijk Leerwerkbedrijf.

DOP wil dit plan steunen om de doelgroep goed naar een passende baan te geleiden tegen een goede betaling. De fractie is het eens met de opmerking van het CDA om dit zo breed mogelijk weg te zetten – ook voor AREA – en wacht het onderzoek en de interactieve sessies af.

Van LEF! is de heer Leutscher professioneel betrokken bij een van de partners: hij is daarom geen fractiewoordvoerder en neemt evenmin deel aan het overleg. Mevrouw Ensink zal in de volgende fase namens LEF! de woordvoerder zijn op dit dossier.

D66 was benieuwd naar de uitkomsten van de interactieve sessies die in deze periode plaatsvinden. Van belang is zoveel mensen een leerwerkplek te bezorgen met de succesvolle kleinschalige aanpak van sommige ketenpartners. Ook AREA als partner is voorstelbaar, mits op kleinschalige basis.

VVD wijst erop dat AREA al druk bezig is met participatiebanen. Die daadkracht vindt de fractie goed, dus wat dat betreft geen misverstand over het functioneren van AREA zelf.

GroenLinks is óók voor de juiste begeleiding richting arbeidsmarkt en het op waarde schatten van de doelgroep, maar dan wel met individuele begeleiding. De betrokkenheid van AREA is een reële optie, meerdere partners verzetten veel werk op kleinschalige basis. De focus moet op de inhoud zijn: zorg eerst dat zoveel mogelijk mensen aan het werk komen, dan komt het wel goed.

Reactie college

Wethouder Arends stipt de noodzaak tot zorgvuldigheid aan in dit proces, alleen al vanwege de vele betrokken partijen. Het Leerwerkbedrijf volgt de BOCE-samenwerking bij de GR-EMCO; in 2009 heeft de raad besloten de GR op te heffen. In juni 2014 gaf de raad opdracht tot een procesplan: de uitvoering is gestopt maar is in het belang van het welslagen opnieuw en harmonieus opgepakt in BOCE-verband. Ook de EMCO is nauw betrokken. Twee van de vier modellen worden uitgewerkt, de eindkeuze hangt van het procesverloop af en die is ook bepalend of er meer partijen bij betrokken worden. De interactieve sessies met o.a. Buurtsupport, St. Veiligheidszorg en AREA lopen nog, de eerste resultaten zijn te verwachten in januari. Buurtsupport heeft meer Emmense roots dan andere partijen, maar overlegt al met AREA om juist de onderkant van de arbeidsmarkt te stimuleren tot meer participatie bij de circulaire economie. Het proces vraagt om stapsgewijze voortgang in zorgvuldigheid, wethouder Arends zal de opmerkingen van de commissie meenemen en haar na de modelkeuze betrekken bij de uitvoering. Bij de arbeidsmatige dagbesteding wordt ook naar langjarige verbinding met de Wmo gezocht, de kortetermijnfocus ligt op beschut werken.

Tweede termijn

CDA is blij met wat over dit thema gewisseld is. Terecht dat de wethouder tijd vraagt om deze input mee te nemen. Natuurlijk neemt AREA naar aard een andere positie in dan andere organisaties. Elke van de drie gemeenten neemt elk een ander werkpakket af, het zou jammer zijn als aan de kansen van de circulaire economie voorbij wordt gegaan.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit punt in voldoende mate besproken is.

9B. Brief college inzake rapportage Centrumvernieuwing Emmen (CVE) 2015-2

Eerste termijn

ChristenUnie memoreert dat de klankbordgroep CVE/Atalanta verheugd is dat de projectrealisatie binnen het budget blijft; soms met wat kunst- en vliegwerk maar het is een felicitatie waard. De realisatie is bovendien van een mooie kwaliteit en hopelijk blijft die zo. De rapportage is wederom overzichtelijk; hoe gaat DPE zijn slepende financieringstekort oplossen? Want de totale financiering is al miljoenen lager dan de declaraties; of is dat tijdelijk? Wat is de status van het lichtkunstwerk in de tunnel, dat opnieuw kwetsbaar blijkt? Hoe staat het met de voortgang van de westwand van De Weiert? Worden de lekkageproblemen in de parkeergarage Westerstraat opgelost? Jammer dat de verlichting van het Raadhuisplein vaak defect is. Hoe wordt dit opgelost?

PvdA is ook nieuwsgierig naar de deadlines nu de realisatie het einde nadert. Zit er schot in de lekkageproblemen in P-Westerstraat, die al in december 2014 opdoken en is duidelijk wie aansprakelijk is? Na overleg in mei jl. zou Strukton 'binnenkort' met een analyse en oplossing voor de bouwkundige problemen komen. Wat is de status? Hoe staat het met de onderhandelingen rond de Vreding, die deze maand afgerond zouden zijn?

CDA ziet dat Boulevard-Noord binnen budget en planning wordt opgeleverd en het kwalitatieve eindoordeel staat op 'groen'. Wel wat bevreemdend, want in het Bijlagenboek staat dat zolang de situatie rond Het Wapen van Emmen e.o. niet verandert, de ruimtelijke kwaliteit daar achterblijft. Het antwoord op vragen in de vorige commissie was de mogelijke plannen voor een woonzorgfunctie werden afgewacht. Het CDA denkt dat deze situatie ook ten tijde van de opening van Wildlands nog speelt: wat kan het college actief hieraan doen, bijv. een soort afscherming? Een flink deel van de kosten van het openbaar deel van de Wereld van de Ontmoeting is niet subsidiabel: om hoeveel geld gaat het en is dit binnen het project op te vangen? Op onderdelen is de (verlengde) projectplanning voor de EFRO-subsidie niet gehaald en dit betekent terugbetalingen. Die zijn met het overschot van Boulevard-Noord op te vangen, maar aan de Hoofdstraatlocatie moet

nog 11 miljoen aan provinciale subsidies worden gekregen, die afhangen van de invulling. Speelt het ontwikkelde groeimodel de gemeente qua planning straks alsnog parten?

Wakker Emmen ziet geen winstwaarschuwingen ten opzichte van de vorige rapportage: de meeste posten staan op 'groen' en de fractie vertrouwt op tijdige opleveringen. Zij is verheugd met de grote opkomst en de gepresenteerde initiatieven rond het mensenpark op de informatieavond, een teken van betrokkenheid. Mooi dat project Centrum-Noord grotendeels is afgerond. Er is daar ook gehoor gegeven aan de voorzieningen voor visueel gehandicapten: want houden deze exact in?

DOP is altijd zeer kritisch geweest, vooral over de financiën. Die zorgen zijn er nog; de fractie hoopt dat de CVE plus de Hoofdstraatlocatie slagen en geen 40-jarige scheur in de broek worden.

D66 merkt dat de informatievoorziening over CVE/Atalanta steeds inzichtelijker is geworden, voldoende om de controlerende fractietaken uit te oefenen. Tegenvaller is 'n.v.t.' bij duurzaamheid voor 12 van de 15 CVE-projecten in het Bijlagenboek. Waarom waren die criteria er niet, terwijl duurzaamheid een van de projectpijlers is? Alleen aan de theatercriteria werd ruim voldaan, toch is de indicator nu oranje omdat een deskundigenpanel het niet afdoende vond. Vreemd dat op enkele punten geen oordeel over stedelijke kwaliteit is gevraagd of gegeven: dat had ook achteraf gekund, want ook die eisen had de raad geformuleerd. Wat wijst de vierde tunnelinspectie uit? De grond voor het voetgangersdeel van P-Noord naar Boulevard-Noord is niet tijdig verkregen. Hoe heeft dat kunnen gebeuren en hoe is hierover geïnformeerd? Betekent dit een subsidietekort en hoe wordt dat gedekt? Bij de 'oranje' risico's van DPE Next graag een toelichting op de betalingsproblemen, investeringsoverschrijdingen en exploitatietekorten door de geldlening en de gemeentebijdrage. Een van de CVE-gesprekspartners is Van Dijk Projects: zijn er meer gespreksonderwerpen en zo ja, welke? Is er nog overleg met Strukton over P-Westerstraat? Want uit eigen waarneming van de D66-fractie functioneert de luchtafvoer daar totaal niet. Bij tekorten wordt beroep gedaan op de algemene middelen: gezien de vele beroepen is dit hopelijk het laatste middel waar men voor kiest?

GroenLinks sluit zich aan bij veel gestelde vragen, o.a. de westwand De Weiert. De informatieavond over de Hoofdstraatlocatie was druk bezocht; hopelijk blijft het mensenpark een park en wordt het geen 'stadsplantsoentje'.

Reactie college

Wethouder Otter meldt dat de afwikkeling van de Vreding nagenoeg rond is; de Rijksgebouwendienst wil zelfs nog dit jaar het geld overmaken. Met Zinvest wordt continu overlegd over de aanpassing aan de westwand van De Weiert. Daar zit wat schot in maar of dat op korte termijn leidt tot (grotere) bouwplannen is onbekend. Van Dijk Projects moet ook prioriteiten stellen als winkelverhuurder en dat werkt vertragend. De wethouder laat wel onderzoek doen naar (niet al te dure) aanpassingen aan de oostkant van het Raadhuisplein.

PvdA verwijst naar de suggestie bij de begrotingsvergadering om de westwand visueel op te lossen. Wethouder Van der Weide was nog niet zover; de heer Otter schuift nu die ontwikkelingen weer verder door in de tijd, maar de opening van Wildlands is aanstaande. Graag meer actie van B&W.

Wethouder Otter voorziet weerstand bij de Belastingdienst, daar een visuele oplossing het uitzicht belemmert. Dat geldt ook voor het deel-Van Dijk, waar de winkels in het gezichtsveld zitten.

PvdA weet net als de wethouder dat daar geen winkelgevels zijn, alleen één grote grijze wand. Men roept B&W op, het in ieder geval op ooghoogte te verfraaien, aansluitend bij het mooie plein.

CDA roept op, zo snel mogelijk het beeldscherm te plaatsen ter afleiding van de grijze wand.

Wethouder Otter neemt de suggestie van de PvdA mee. Van de problemen met de pleinverlichting weet hij onvoldoende. Na overleg met de ontwikkelaars van twee panden aan de Schimmerweg richting Domesta zijn al hekken geplaatst: zij zijn op zich bereid de panden op te ruimen. Op

gegeven moment wordt het punt in de besprekingen bereikt dat er echt actie vanuit de gemeente moet komen, ook ten aanzien van het 'halve pand'.

CDA is blij met dit antwoord, maar vindt dat de hekken de aanblik juist verslechtert. De fractie maant B&W tot actie en opteert bij een patstelling voor een visueel acceptabele afscherming.

Wethouder Otter vertelt dat de einddeclaratie EFRO-subsidie vóór oktober is ingediend. Er is wat discussie met controlerende accountants over posten ad 1-1,5 miljoen euro. Maar B&W verwachten een deel alsnog te kunnen onderbouwen en er zijn ook posten toe te rekenen die nog niet gedeclareerd zijn. Al met al lijkt dit binnen het budget op te vangen; de subsidie vaststelling wordt eerste kwartaal 2016 verwacht. Op dit moment deelt het college de zorgen over de financiële risico's bij DPE Next niet. Wel essentieel is de (provinciale) subsidie voor het mensenpark; de gelden staan gereserveerd voor Emmen maar er moet nog een goede projectaanvraag komen. Afspraak is met een preview te komen met de status van het hele CVE-project plus parkinvulling, die samen met de strategische visie op de Hoofdstraatlocatie de basis zal zijn voor de subsidieaanvraag. De intentie is hoe dan ook een parkachtig karakter met bescheiden bebouwing. Met Van Dijk Projects vinden meer gesprekken plaats over ontwikkelingen in Emmen, maar die horen niet thuis in deze rapportage. De grondverwervingskwestie Boulevard-Noord is onderdeel van de planontwikkeling aldaar. Verplaatsing van het Wapen van Emmen van de Hondsrugweg af zou grondverwerving en dus aanleg van de boulevard mogelijk maken, dit is nu niet mogelijk. De risico's op blz. 15 zijn algemeen en inherent aan het project, dus D66 hoeft zich niet meer zorgen te maken dan nodig.

D66 vindt dit wel een heel algemene geruststelling. Los van de onduidelijkheid rept de rapportage over '*continuïteitsproblemen bij DPE Next*'. Graag dan in ieder geval uitleg over deze passage.

Wethouder Arends betitelt dit als theoretisch risico. Kern van het risicomodel is om alle risico's in beeld te brengen. Als de 1,3 verwachte bezoekers ver zou achterblijven zou genoemd risico pas reëel zijn, maar voornamelijk is dit niet aan de orde – zeker niet gezien het fraaie tussenresultaat.

D66 had de bewuste passage dan liever in een '*Stel dat...*'-formulering gezien.

Het is in de ogen van de **ChristenUnie** juist een verscherping. De klankbordgroep wilde de risico's zo concreet mogelijk, maar de formulering is zo concreet dat ook de ChristenUnie-fractie schrok.

Wethouder Wilms meldt dat de armaturen bij de lichtkunst in de tunnel niet voldoen aan de voorschriften waardoor er verontreiniging binnendringt. Inderdaad vervelend dat de verlichting niet altijd goed functioneert. De garantietermijn strekt over vele jaren, maar wegens het vereiste grondige onderzoek door de leverancier naar de tunnel met maatwerkmaterialen (niet op voorraad) is meer tijd nodig. De BAM is met de vergunning verplicht de tunnelwanden regelmatig te monitoren; de laatste keer was september jl. en de laatste controle door de gemeente wees geen bijzonderheden uit. Inmiddels heeft de Auditpanel Duurzaamheid haar definitieve audit van het theater al eind september uitgevoerd; binnenkort is de rapportage beschikbaar. De aanduiding 'n.v.t.' bij duurzaamheid kan ook de heer Wilms niet verklaren: op allerlei onderdelen wordt energetisch duurzaam gebouwd. Begin oktober is afgesproken dat Strukton nog dit jaar met een plan komt om de scheurvorming en lekkage in de parkeergarage Westerstraat definitief op te lossen.

Wethouder Arends ziet blz. 21-31 in de CVE-rapportage uitsluitend gaan over duurzaamheid en er was zelfs een lovende beoordeling van het Duurzaamheidspanel bij DPE Next. Het financieringstekort DPE Next is optisch omdat de rekeningen van Volker Wessels worden betaald uit leningen van dezelfde aannemer; vandaar de vertraging in de verwerking.

Burgemeester Bijl denkt dat de rapportage gekoppeld is aan de provinciale duurzaamheidssubsidies voor DPE Next en het theater: daarom is duurzaamheid alleen voor de rapportage aan de provincie relevant, vandaar wellicht de aanduiding 'n.v.t.'. CVE-breed is wel degelijk aandacht voor duurzaamheid, zie de duurzame materialen in de tunnelwanden en LED-pleinverlichting.

Tweede termijn

D66 ziet in het Bijlagenboek bij elk onderdeel 'n.v.t.' staan bij duurzaamheid, behalve bij het theater en DPE Next. Dat geldt eveneens voor de stedelijke kwaliteit, een andere hoofdpijler.

Wakker Emmen herhaalt de vraag over de gehandicaptenvoorzieningen op Boulevard-Noord.

Reactie college

Wethouder Otter laat de vraag van Wakker Emmen schriftelijk beantwoorden.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit punt in voldoende mate besproken is.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen van de commissie Bestuur, Middelen & Economie van 15 oktober 2015

Naar aanleiding van

Wethouder Otter meldt bij punt 11 dat de geheimhouding rond verslag AREA is opgeheven.

Correctievoorstellen

CDA wil een zin op blz. 10 aanpassen naar: '*Niet de naam, maar de mensen maken het plein.*'

ChristenUnie wil graag een zin halverwege blz. 7 wijzigen in: '*Al wordt daar in de achterban verschillend over gedacht.*'

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat het verslag met deze wijzigingen wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Geen opmerkingen.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

Geen opmerkingen.

13. Sluiting

Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 22.38 uur onder dankzegging.